

מתוק מדבש

כניסת השבת – 17.31
יציאת השבת – 18.37
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 19.07
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 16.21 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע בבית הכנסת 'אהבת אחים'
במקלט ליד תבליני תם: (להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש 15.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 16.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
הרכיבים הפאקט פסט ה'

שנה תשיעית - גיליון 334
פרשת בראשית תשפ"ג

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פסתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' בשעת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

ח'דגה פגרה (מרבנו ה'חתם סופר' זיע"א)
אחד מארבעה בתנ"ך נמצא בפרשתנו... מי הוא?
(תשובה בעמוד הבא)

היסודות: קבלה ונתינה... קבלה מא-לוקים, קבלה מהחברה ונתינה לאחרים: לאשתו, בניו, לחבריו וגם נתינה מזמנו לא-לוקים שברא אותנו...
לפי זה יוצא שלהיות מלאך זה לא ברכה, כי אז הוא מקבל ולא נותן... וזהו שנאמר 'אך בצלם יתהלך איש יצבור ולא ידע מי אוספם' וזה גרוע מאוד. ויש לכך דוגמא נפלאה: ים הכינרת מימיו מתוקים ויש בו חיים. ולמה? כיוון שהוא מקבל מים מנחלי הצפון ומהגשמים ונותן את מימיו הלאה... מצד שני ים המלח רק מקבל בלי לתת. ולכן מימיו מלוחים והוא נקרא 'ים המוות'
כי כשאין נתינה – אין חיים. **מתוק מדבש!**

בראשית ברא א-לוקים את השמים ואת הארץ (א', א')
במדרש מובא מעשה באדם כופר שבא לרבי עקיבא ושאל בקנטרנות: 'מי ברא את העולם?' השיב לו רבי עקיבא בפשטות: 'הקדוש ברוך הוא!' 'אז תוכיח לי!' ביקש האיש. רבי עקיבא ביקש לבדוק אם האיש הוא רציני וביקש ממנו לשוב למחרת. והאיש חזר וביקש שוב את ההוכחה שלו. 'מה אתה לובש?' הפתיע אותו רבי עקיבא בשאלה 'בגד, אני לובש בגד!' 'ומי תפר את הבגד שאתה לובש?' 'מה זה מי? כמובן שהחייט!' 'אז תוכיח לי!' דרש רבי עקיבא בלשונו של אותו האיש. 'איך אתה רוצה שאוכיח לך? וכי אינך יודע שאת הבגד תפר החייט?!'
שילח אותו רבי עקיבא מעל פניו במשפט אחד 'וכי אינך יודע שאת העולם ברא הקדוש ברוך הוא?'
התלמידים שהיו נוכחים בדו שיח המוזר הזה ביקשו להבין, איך בדיוק הוכיח רבי עקיבא שאת העולם ברא הקדוש ברוך הוא?
אולם רבי עקיבא במקום להאריך להם בהסברים פילוסופיים בחר להסביר את הדבר בצורה הפשוטה ביותר שיכולה להיות. פשוטה אך עמוקה: 'בניי, כשם שהבית מודיע על הבנאי, והבגד מודיע על האורג, והדלת על הנגר, כך העולם מודיע על הקדוש ברוך הוא שהוא בראו'.
מה שצריך זה רק להתבונן, להפעיל הגיון פשוט והבנה בסיסית, שום דבר מתוכנן לא נוצר לבד.
אף אחד לא באמת מאמין שאפילו סיכת ראש פשוטה יכולה להיווצר סתם כך, בתאונת עבודה של הר געש. אז בוודאי שלא העולם... 'בראשית ברא א-לוקים את השמים ואת הארץ'. **מתוק מדבש!**

ובצוין זה מילתא דפדיונותא
'הודי אחד החל להטיף לחכריו: 'חכרית, הציקר בחייט
זה לנת וצוד פצט לנת... 'אך החכרית: 'טט
כבודו צוסק בחסד?
אנה האי: 'א, אןי מתאכר'...

וירא א-לוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד (א', לא')
מובא ב'דברי ישראל' זיע"א (פרשת בשלח): 'כשהאדם מאמין שאין מקרה בעולם רק הכל בהשגחה פרטית מן השמים וכל ההווה ומתרגש בעולם אפילו תנועה קלה ואפילו צעדי רגליו ספורים בהשגחה (כמו שאנו מברכים בכל יום 'המכין מצעדי גבר') אזי ע"י אמונה זו ניצול ממרה שחורה ועוגמת נפש כי ע"י שמאמין ששום דבר בעולם אינו נעשה ע"י רצונו של האדם רק הכל בהשגחה מן השמים ממילא לא יכעוס ולא יתקצף ולא ירהר'.
רמז נפלא לכך מהפסוק הנ"ל: 'וירא א-לוקים את כל אשר עשה' אדם הרואה את א-לוקים בכל מעשיו ויודע שהכל ממנו אזי הכל יראה טוב מאוד בעיניו. **מתוק מדבש!**

ובעניין זה שואל רבי פנחס מקוריץ זיע"א: חז"ל אמרו ש'רשעים מלאים חרטות' וידוע שחרטה היא שלב חשוב בתהליך התשובה. אז מדוע הם נקראים רשעים?
ותירץ הרב זיע"א: לא מדובר על חרטה על עוונות ופשעים, אלא חרטה על דברים שאירעו להם, למה עשיתי כך? למה לא עשיתי כך? וכי"ב... וכך היא דרכם של רשעים להתחרט על מה שעשו או על מה שלא עשו כיוון שהם תולים את המקרים באנשים ולא בקב"ה.
לעומתם הצדיקים חיים ללא חרטות כי משייכים את כל המקרים על ה' יתברך ויודעים שהוא יתברך משיגח ומנהיג, עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם.
והוסיף רבי פנחס מקוריץ זיע"א: נאמר בפיט (י-ה אכסוף) 'מחבלי משיח יוצלו לרווחה פדותנו תצמיח ונסו יגון ואנחה'. 'מחבלי משיח יוצלו' זו בקשה שניצל מה'חבלים' שבני אדם רגילים לומר 'חבל' שעשיתי כך 'חבל' שלא

ויאמר א-לוקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (א', כו')
ויש לשאול: הרי הבורא הוא כל יכול ומה פתאום אנחנו רואים שה' מבקש עזרה מהמלאכים 'נעשה אדם'? ורש"י תירץ: ללמדנו מוסר שיהא הגדול נמלך בקטן... ולמדנו כי אדם גדול זה אדם שיודע ללמוד אפילו מהקטנים ממנו.

ויש תירוץ נוסף: מצד אחד הא-לוקים רק נותן ולא שייך אצלו קבלה, כי הוא לא חסר כלום. מצד שני, המלאכים רק מקבלים ואין אצלם נתינה.
כאשר בא הא-לוקים לברוא את האדם, הוא רצה שיהיו בו שתי הבחינות: קבלה ונתינה. ולכן פונה ה' למלאכים ומשתף אותם בבריאת האדם. ומכאן יש ללמוד שאדם מגיע לשלמות נפשו רק כאשר הוא משלב את שני

עשיתי כך... 'וחבלים' אילו מטשטשים את האמונה בהשגחה פרטית. 'אך אם האדם מזריח בקרבו את אור האמונה אזי יוצל מהם לרווחה ואז 'ונסו יגון ואנחה' אין עצבות אין דיכאון ואין מרה שחורה'. *מתוך אפיק*

ויצמח ה' אלוהים מן האדמה כל עץ נחמד וכו' ועץ החיים בתוך הגן (ב' ט')

באחד מביקוריו של ה'חפץ חיים' זיע"א אצל רופא, פנה אליו הרופא, ושאלו: אנשים כמוני איך יזכו לחיי העולם הבא? ענה לו הרב: 'התורה מספרת על אדם וחוה, שהניחם הקב"ה בגן עדן, וכתוב שם 'ועץ החיים בתוך הגן' ומסביר רש"י: 'באמצע הגן'. ולכאורה אינה מובן מה הדגישה לנו התורה שעץ החיים היה באמצע הגן? אלא הכתוב מרמז לנו שהגן היה בצורת עיגול ועץ החיים הוא 'באמצע' העיגול. וכל דבר שהוא באמצע העיגול המרחק אליו מכל נקודה במעגל החיצון הוא שווה. ללמדנו שמכל צד אפשר להגיע לעץ החיים. כל אדם בין אם עיסוקו בתורה, או בכל דבר, ביכולתו להגיע לעץ החיים, שנאמר 'בכל דרכיך דעהו'... *מתוך אפיק*

ויאמר ה' אלוהים אל הנחש כי עשית זאת ארוך אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך (ג' יד')

ויש לשאול: מדוע הוטל דווקא העונש הזה על הנחש? מסביר הרה"ק בעל ה'באר מים חיים' זיע"א (פנינים): מפני שהוא היה הראשון שהשתמש בשקר בעולם, בכך שייחס להקב"ה דברים שלא אמרם שאסור לנגוע בעץ וכו'... והרי כידוע לשקר אין רגלים וכדברי חז"ל 'שיקרא לא קאי' לכן נתקלל הנחש שלא יהיו לו רגלים... *מתוך אפיק*

תפלה לחיבת ה'חמט סופר' זיע"א (תורת משה):

מובא בחז"ל 'ארבעה פתחו ב'אף' וסופם לאבדון. הנחש-אמר לאשה 'אך כי אמר א-לוקים... שר האופים - 'אף אני בחלומי... קורח- 'אף לא אל ארץ... המן הרשע 'אף לא הזמינה אסתר' וסימן לכולם: 'את הנאק"ה בחוטם' (שבת נא, ע"ב). 'נאקה' נחש, אופים, קורח, המן וכולם פתחו ב'אף' (בחוטם) וסופם היה לאבדון (רח"ל) *מתוך אפיק*

רציון וסיפור - תפילות לזמן זמן...

בראשית ברא א-לוקים... (א' א')

בשמחת תורה זכינו לסיים את כל פרשות התורה ומיד התחלנו ללא הפסקה לקרוא את פרשת בראשית. מדוע? מובא בטור (או"ח תרס"ט) 'ורגילין להתחיל מיד בראשית כדי שלא יהא פתחון פה לשטן לקטר לומר כבר סיימו אותה ואינם רוצים לקרותה עוד'... למדנו מכאן, עד כמה יש לאדם להתחיל כל דבר בקדושה ובזריזות ובפרט את שבת בראשית...

ובענין זה סיפור נפלא (מעובד ע"פ גיליון 'השגחה פרטית')

סיפר בעל המעשה: הייתי לאחרונה במכירת חסד בבית שמש, מכירה של מוצרי לחם וחלב, פירות וירקות במחיר

מוזל ביותר. כמו בכל שבוע, נכנס לשם אחד מתושבי השכונה אותו אני מכיר, העמיס עגלה גדולה בכל טוב וניגש למוכר ושאל 'כמה צריך לשלם?' הסתכלתי עליו במבט מתפלל, והוא הסתכל עלי חזרה. 'כבר תכננת לתקן אותי, נכון?' הוא שאל אותי. 'אכן!' עניתי. הוא סימן לי שהוא כבר מסיים עם החשבון ואז הוא ידבר איתי... הייתי מסוקרן ממש.

במה דברים אמורים? מאז שאני מכיר את היהודי הזה, בכל פעם שהוא מסיים את הקניה השבועית הגדולה במכירה, הוא שואל את המוכר 'כמה הנזק?' כך הוא בחר להתבטא, אולי כי פשוט יותר מקורי וייחודי לשאול 'כמה הנזק?' במקום 'כמה התשלום?'

בכל פעם כזאת, כשאני בשטח, אני לא יכול לשתוק ואני אומר לו: 'למה אתה אומר כך?! זה לא נזק, זה רווח. אתה מביא אוכל לילדים שלך!'

אבל הוא צוחק. רוח או נזק, מה זה משנה?... גם הפעם, בשעה שהוא עמד לסיים את החשבון, כבר עמדתי הכן לדו-שיח הקבוע. הוא ישאל 'כמה הנזק?' ואני אתקן אותו 'כמה הרווח?' אבל כאמור, הפעם זה היה אחרת, ולכן התפלאתי לפשר השינוי.

אחרי ששילם, הוא סיפר לי כך: 'לאחרונה עשיתי חשבון נפש ושמתי לב כי תמיד אחרי שחזרתי מהקניה, היה איזה נזק. חלב התפוצץ, ירקות התפזרו, שקית נקרעה, משהו נשכח. תמיד! אבל תמיד היה נזק (ל"ע) אני חשבתי שככה זה ואין מה לעשות. כנראה כשקונים קנייה גדולה משהו מוכרח להשתבש.'

'אבל הדיבורים שלך כנראה השפיעו עלי, והחלטתי לשנות את השפה. בקניה האחרונה שאלתי את המוכר 'כמה לשלם?' והנה, באותה פעם לא היה שום נזק! הכל הגיע הביתה בשלמות, כל השקיות, כל הפירות והירקות, דבר לא נעדר!'

'נפעמתי ממש. לא דיברתי על נזק, ופשוט לא היה! מאז אני שואל 'כמה לשלם?', ובאמת הכל מגיע הביתה שלם. זה היה שיעור מוסר בשבילי. חז"ל אמרו 'ברית כרותה לשפתיים'. ראיתי זאת כאן בחוש.

אחים יקרים! שבת זו היא ה'בראשית' של כל פרשיות השבוע לשנת תשפ"ג והיא מעין 'ראש השנה' ולכן נקדש אותה בשמירתה כראוי, נרחיק מביתנו מחלוקת, כעס ומריבה, נרבה בשירי שבת ובדברי תורה וזוכה שהשנה הבאה עלינו תהיה בשמחה בבריאות מתוך שפע וברכה. ועל זה נאמר 'טוב אחרית דבר מראשיתו' מתי יהיה טוב באחרית הדבר? התשובה היא 'מראשיתו' כאשר ה'ראשית' תהיה בקדושה ובטהרה ומתוך שמחה ורוממות.

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

קבלה אישית מהקוראים היקרים!

אנא התפללו לרפואתו השלימה של מו"ר חמי ר' עמרם מלכה בן רחל ה"ו שזקוק לרחמי שמים מרובים בתוך שאר חולי ישראל, אמן! - תבורכו מפי עליון!

לע"נ: אבי מורי ממוסר בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
יהודית בת אסתר ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל / דינה בת נגייה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון ספיר בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן ציחלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / מיכאל בן סימו - רפואה שלימה
אורי ישראל - רפוי"ש / סוזן בת ימנה - רפוי"ש / אהרון בן מסעודה - רפוי"ש
דוריאן יהודית בת נעמי ונועה חן בת שולה - רפואה שלימה